

Севера (отъ 203 л. сл. Р. Хр.) който надписъ билъ одровенъ отъ Каница прѣзъ 1871 г. сега лѣжи на ширината прѣдъ ко-нака въ Търново. Каменъе изъ Никюпъ съ старински надписи сж отвлѣчени дори въ Елена и Севлиево.

Развалинитѣ въ града происхождатъ отъ срѣднитѣ и новитѣ вѣкове. Като българска столица и срѣдище на духов-ний и политически животъ на България, въ продължение на на 207 год., въ Търново и околността му се намиратъ много остатъци отъ старини изъ българско врѣме. Това му дава зна-чение и на български Иерусалимъ и на българска Москва. Отъ многото старини, тукъ ще окажемъ по главнитѣ, които по своята историческа важность заслужватъ да бждатъ видени отъ всѣки посѣтителъ на града.

1. Царювецъ (Хисарьтъ).

За издирвания по българската история, най-достопа-метно мѣсто е Хисарьтъ или Царювецъ, срѣдището на срѣднѣв-ковното Търново. Входътъ отъ къмъ сегашния градъ за Ца-рювецъ е повече отъ оригиналенъ; той е естественъ, на най-тѣсното мѣсто едвамъ 4 метра широкъ, скалистъ виадуктъ до 160 метра дълъгъ и 20 м. високъ, чрѣзъ който като посрѣд-ствомъ нѣкое сѣдло се съединява сегашно Търново съ ста-рото градище. По двѣтъ страни на тая чудновата пѣтека, ниско се лъщѣе Янтра, която отдѣсно тече между сегашния градъ и Св. Гора, забикаля градището Царювецъ и пакъ я глѣдаме отъ лѣвата си страна. Пѣтеката се казва по турски *Кая-Баши* (започетъкъ на скала). На едно мѣсто, нарѣчено *Простъченъ-Камикъ*, виадуктътъ е проломенъ и надъ тѣсната ѝ пролука е прострѣнъ кжсъ мостецъ съ каменно сводче. Като стои човѣкъ долу до пролома, гледа прѣзъ него образа на отсрѣщната крайна като въ черчеве. Подъ пѣтеката е имало водопроводни кюнци, за снабдяване градището съ вода. Въ градището се е влизало прѣзъ порти отъ първобитенъ градежъ и сключени горѣ съ великански джбови грѣди. До самия входъ се намиратъ остатъци отъ една кула, зидоветѣ на която тоже сж свързани съ дебели джбови грѣди.

Градището има около 400 метра въ диаметръ и два километра изъ около. На срѣдата се издига единъ малъкъ